

Αειφόρος Κατασκευή στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα μέσω της Ολοκληρωμένης Πολιτικής Προϊόντων

Ενημερωτικό Δελτίο – Τεύχος Ν^ο3 (Μάιος 2007)

Διαγωνισμός Αειφόρου Κατασκευαστικής Δραστηριότητας

Το Πρόγραμμα **SUSCON** (LIFE 05 ENV/GR/000235) υλοποιείται στα πλαίσια της Κοινοτικής πρωτοβουλίας LIFE – Περιβάλλον και επιδιώκει την υιοθέτηση και εφαρμογή της έννοιας της αειφόρου κατασκευής' στις πρακτικές των τεχνικών εταιρειών που κατασκευάζουν έργα, των μελετητικών-συμβουλευτικών επιχειρήσεων που συντάσσουν τις τεχνικές προδιαγραφές των έργων, των δημόσιων αρχών που εκδίδουν τις τεχνικές προσφορές, των προμηθευτών των δομικών υλικών και άλλων συμμετεχόντων που ανήκουν στον κατασκευαστικό τομέα.

Συμμετέχοντες Φορείς:

- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (Σχολή Χημικών Μηχανικών)
- ΕΔΡΑΣΗ – Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ Α.Τ.Ε.
- ΕΠΤΑ Ε.Π.Ε. - Σύμβουλοι Μελετητές Περιβαλλοντικών Έργων
- Πανεπιστήμιο Κύπρου (Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος)
- CYBARCO Ε.Π.Ε.
- Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου

Στα πλαίσια του προγράμματος διοργανώνεται ο πρώτος Διαγωνισμός Αειφόρου Κατασκευαστικής Δραστηριότητας στην Ελλάδα και στην Κύπρο, υπό την αιγίδα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και του Πανεπιστημίου Κύπρου αντίστοιχα. Ο διαγωνισμός αυτός αναφέρεται σε δύο κατηγορίες έργων: κτήριο (υφιστάμενο ή νεοαναγειρόμενο) και κατασκευή δρόμου (δημόσιο έργο).

Σκοπός των Βραβείων αυτών είναι να δοθεί η δυνατότητα σε ελληνικούς και κυπριακούς οργανισμούς είτε του δημοσίου, είτε του ιδιωτικού τομέα να αναδείξουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις στον τομέα των κατασκευών.

Στην Ελλάδα, γίνεται η προσπάθεια ένταξης των βραβείων αειφόρου κατασκευαστικής δραστηριότητας στα Ελληνικά Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον, που διοργανώθηκαν για πρώτη φορά το 2006 από τον Πανελλήνιο Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑ.Σ.Ε.Π.ΠΕ.) και απονέμονται κάθε 2 χρόνια. Απώτερο στόχο της προσπάθειας αποτελεί η μεγαλύτερη δημοσιοποίηση του διαγωνισμού και η δημιουργία μόνιμης κατηγορίας «Αειφόρες Κατασκευές» στα Βραβεία Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον.

Στην Κύπρο αναμένεται να προκηρυχθεί ανοιχτός διαγωνισμός για τα βραβεία αειφόρου κατασκευαστικής δραστηριότητας το Σεπτέμβριο του 2007. Η αξιολόγηση των έργων θα πραγματοποιηθεί το Νοέμβριο από Επιτροπή Αξιολόγησης, την οποία απαρτίζουν ειδικοί σε θέματα που σχετίζονται με την κατασκευή, μελέτη και διαχείριση δημόσιων και ιδιωτικών έργων, την ενεργειακή απόδοση και ευρύτερα το περιβάλλον.

Αειφόρος Κατασκευή στο Δημόσιο και Ιδιωτικό Τομέα μέσω της Ολοκληρωμένης Πολιτικής Προϊόντων

Editorial

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την ανάθεση δημόσιων έργων δεν υποχρεούνται να ενσωματώνουν περιβαλλοντικές απαιτήσεις στις προκηρύξεις. Για το λόγο αυτό, οι κατασκευαστικές εταιρείες συντάσσουν συνήθως την τεχνική προσφορά τους με τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτονται οι ελάχιστες μόνο περιβαλλοντικές απαιτήσεις που επιβάλλει η νομοθεσία, καθώς σε αντίθετη περίπτωση αυξάνεται σημαντικά ο προϋπολογισμός στην οικονομική προσφορά τους, γεγονός το οποίο ενδεχομένως να οδηγήσει στον αποκλεισμό τους. Ως εκ τούτου η κατασκευή των δημοσίων έργων γίνεται με τις ελάχιστες περιβαλλοντικές απαιτήσεις. Η ιδέα της αειφόρου κατασκευής παράλληλα με την ανάπτυξη κατάλληλων εργαλείων μπορεί να αποτελέσει το εναρκτήριο λάκτισμα για όλους τους φορείς του κλάδου των κατασκευών ώστε να εξοικειωθούν με τη περιβαλλοντική «διάσταση» των κατασκευών και να προάγουν προϊόντα και υπηρεσίες φιλικά προς το περιβάλλον.

Δεύτερη Συνάντηση Συμβουλευτικής Επιτροπής

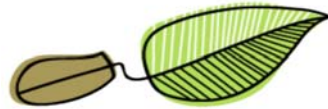
Στις 7 Δεκεμβρίου 2006 πραγματοποιήθηκε η 2η συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής στην Κύπρο. Στη συνάντηση πραγματοποιήθηκε ανασκόπηση και σύγκριση της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε Κύπρο και Ελλάδα και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τον κατασκευαστικό τομέα. Παρουσιάστηκαν επίσης τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την Ανάλυση του Κύκλου Ζωής σε δύο κατασκευαστικές δραστηριότητες και οι λειτουργικές προδιαγραφές για τη δημιουργία της Πύλης Πληροφοριών EUralpinus στο διαδίκτυο σχετικά με την αειφόρο κατασκευή.

Στις 27 Απριλίου 2007 πραγματοποιήθηκε η 2^η συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής στην Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της οποίας συζητήθηκαν θέματα όπως ο Εθνικός Διαγωνισμός για τις αειφόρες κατασκευές στο Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα, καθώς και προτάσεις για την εφαρμογή των οικολογικών κριτηρίων στο κατασκευαστικό κλάδο. Κοινά αποδεκτή έγινε η άποψη ότι η εδραίωση εθνικής πολιτικής για τις αειφόρες κατασκευές αποτελεί δύσκολη και μακροχρόνια διαδικασία, η οποία χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς προκειμένου να επιτευχθεί.

Κοινό συμπέρασμα και των δύο συναντήσεων αποτέλεσε ότι ο σχεδιασμός αποτελεί κρίσιμο στάδιο του κύκλου ζωής των κατασκευών. Συνεπώς, ο καθορισμός κριτηρίων οικολογικού σχεδιασμού συνιστά σημαντικό βήμα για την υιοθέτηση αειφόρων πρακτικών στον κατασκευαστικό τομέα. Μεταξύ άλλων, βασικές παράμετροι οικολογικού σχεδιασμού αποτελούν η ενεργειακή απόδοση, η επιλογή φιλικών προς το περιβάλλον υλικών και η αυξημένη διάρκεια ζωής του έργου.

Σχετικά με την πρόοδο του Έργου κατά τη διάρκεια του τελευταίου εξαμήνου έχουν πραγματοποιηθεί οι ακόλουθες δράσεις:

Διάχυση του έργου

Όσον αφορά στη διάχυση του SUSCON, η επίσημη ιστοσελίδα του έργου ανανεώνεται τακτικά και ενημερώνεται σχετικά με τις εξελίξεις όλων των δράσεων (<http://www.uest.gr/suscon/>).

Ολοκλήρωση της Βάσης Δεδομένων για την Αειφόρο Κατασκευή

Ολοκληρώθηκε η βάση δεδομένων Eupalinus, που αναμένεται να εξασφαλίσει σε κατασκευαστικές και συμβουλευτικές εταιρείες, προμηθευτές κατασκευαστικών υλικών, περιβαλλοντικούς φορείς, δημόσιες υπηρεσίες αλλά και όλους τους καταναλωτές, εύκολη και γρήγορη πρόσβαση σε πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν σχετικά με τον τομέα της Αειφόρου Κατασκευής. (www.uest.gr/eupalinus)

Στόχος της βάσης είναι η προώθηση της έρευνας για τα υλικά & τα τμήματα κατασκευής μέσω της διεπιστημονικής εμβάθυνσης και ειδίκευσης διπλωματούχων Μηχανικών στις μεθόδους και τεχνικές ολοκληρωμένης διεπιστημονικής προσέγγισης και έρευνας, ώστε να καλύψουν με επάρκεια τις σχετικές ανάγκες του Δημοσίου, του Κοινωνικού και Ιδιωτικού Τομέα. Επίσης, η εις βάθος κατάρτιση και ανάπτυξη ερευνητικών ικανοτήτων μηχανικών και άλλων επιστημόνων, ώστε αυτοί να καθίστανται ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης.

Κριτήρια Αξιολόγησης Διαγωνισμού

Για τα βραβεία αειφόρου κατασκευής, τα κριτήρια αξιολόγησης χωρίστηκαν σε πέντε βασικές κατηγορίες: περιβαλλοντική διάσταση (μειωμένες περιβαλλοντικές επιπτώσεις στη διάρκεια του κύκλου ζωής), ενεργειακή διάσταση (στόχος η βέλτιστη ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή και τη χρήση), κοινωνική διάσταση (αφορά κυρίως στην υγεία, ασφάλεια και στις συνθήκες άνεσης των χρηστών), οικονομική διάσταση (κόστος κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης) και αισθητική & χωροταξία (αρμονική ένταξη του έργου στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον).

Συμπεράσματα από την ΑΚΖ σε Οδικό Άξονα

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής του δρόμου επιμερίζονται σχεδόν εξίσου μεταξύ των σταδίων της κατασκευής (51%) και της χρήσης (49%).

Το φαινόμενο του θερμοκηπίου έχει τη μεγαλύτερη συνεισφορά στο σύνολο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς συμβάλλει κατά 52% στη συνολική περιβαλλοντική επίπτωση.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά τη κατασκευή του δρόμου οφείλονται στην κατανάλωση ορυκτών καυσίμων, στις μεταφορικές διεργασίες μεγάλου όγκου υλικών (κυρίως αδρανή υλικά), αλλά και στις άλλες διεργασίες κατασκευής (εκσκαφή, επίστρωση υλικών).

Γενικότερα, η επιλογή των υλικών αποτελεί κρίσιμο παράγοντα της περιβαλλοντικής επίπτωσης του δρόμου.

Επόμενες Ενέργειες

Σχετικά με την εξέλιξη του έργου στο επόμενο χρονικό διάστημα αναμένονται τα ακόλουθα:

Πορεία Διαγωνισμού στη Κύπρο

Ο διαγωνισμός στην Κύπρο θα προκηρυχθεί το Σεπτέμβριο του 2007 και θα παραμείνει ανοιχτός κατά το χρονικό διάστημα 3 Σεπτεμβρίου – 2 Νοεμβρίου. Οι υποψήφιοι οργανισμοί θα μπορούν να διαγωνιστούν σε δύο κατηγορίες βραβείων:

- A. Βραβείο Αειφόρου Κατασκευής Κτηρίου και
- B. Βραβείο Αειφόρου Κατασκευής Δρόμου ή Άλλου Έργου Δημόσιας Χρήσης (π.χ. πλατείας, γραμμικού πάρκου κ.λπ).

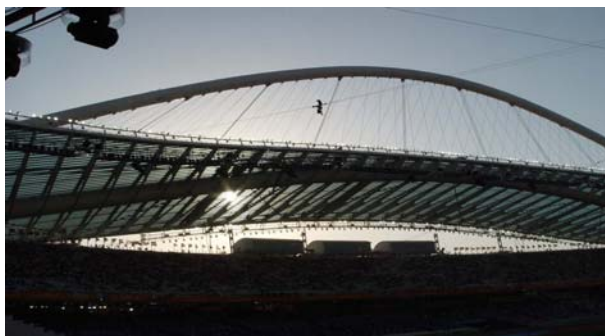
Διεξαγωγή 3ης Συνάντησης Συμβουλευτικής Επιτροπής

Στις 20 Ιουνίου θα πραγματοποιηθεί η τρίτη συνάντηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής στην Κύπρο, προκειμένου να αξιολογηθεί η πορεία και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Η αντίστοιχη συνάντηση στην Ελλάδα θα πραγματοποιηθεί το φθινόπωρο του 2007.

Εφαρμογή κριτηρίων οικολογικού σχεδιασμού στις κατασκευές

Στα πλαίσια του έργου θα αναπτυχθεί ειδικό λογισμικό για την αποτίμηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των κατασκευαστικών έργων. Το λογισμικό αυτό θα λειτουργεί ως δικτυακή πλατφόρμα στην οποία θα μπορούν να έχουν πρόσβαση φορείς, δημόσιοι ή ιδιωτικοί, που σχετίζονται με τον κλάδο των κατασκευών. Το λογισμικό αρχικά θα λειτουργήσει πιλοτικά, προκειμένου να γίνουν οι απαραίτητες βελτιώσεις και παράλληλα να οριστικοποιηθούν τα κριτήρια του οικολογικού σχεδιασμού. Με το πέρας της πιλοτικής εφαρμογής, το λογισμικό αυτό θα μπορεί να εφαρμοστεί από τις κατασκευαστικές εταιρείες σε όλα τα έργα τους.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα:

www.uest.gr/suscon/

